

[Vagn Bro.]

ketingets tillidsmand. Ombudsmanden er den, der klages til, også over embedsmands-handlinger, altså også over handlinger ved-rørende efterretningstjenesten, når de kom-mer frem; så det finder jeg principielt ikke ville være det rette — rent bortset fra at det ville betyde en overbebyrdelse med arbejde for ombudsmanden.

Jeg kan på grundlag af disse udtalelser sige, at vi er rede til at deltage i en udvalgs-behandling, men, højtærede formand, ikke i et udvalg på 17 medlemmer med det formål, som her foreslås, men en alminde-lig udvalgsbehandling.

Thestrup: Der er ingen, der kan være uenig med den ærede ordfører for forslags-stillerne, det ærede medlem hr. Skræppen-borg-Nielsen, i, at der ved grundloven er sikret alle borgere ytringsfrihed, og at Danmarks befolkning skal have ret til at kritisere den til enhver tid siddende rege-ring for dens politik, herunder også dens udenrigspolitik. Hvis en kritik af en rege-ring eller en politisk stillingtagen som sådan ikke var tilladt, så var vor stat ikke en retsstat, og alle demokratiske rettigheder blev i så fald tilsidesat.

Men når jeg har sagt dette, vil jeg også sige, at det er en stats, måske først og fremmest en demokratisk stats pligt at beskytte sig mod femtekolonneangreb og spionage, som det er dens pligt at beskytte sig imod ethvert angreb. Som led i beskyt-telsen mod femtekolonnevirksomhed og spionage er det nødvendigt at have en efterretningstjeneste. Fra mit partis side fastholder vi bestemt nødvendigheden af en effektiv efterretningstjeneste; selv om det, der er kommet frem, ikke giver os nogen grund til at nære mistro til efterret-ningstjenesten, vil vi gerne være med til kontrolforanstaltninger.

Det har i pressen været fremdraget, at man fra den høje regerings side vil foreslå at nedsætte et parlamentarisk udvalg til at kontrollere politiets efterretningstjeneste. Det, der efter mit partis opfattelse skal kontrolleres, er naturligvis ikke enkeltheder i arbejdet. Det kan ikke være en gennem-gang af arkiver og kartoteker, hvis sådanne findes; det må være, om de retningslinjer, hvorefter efterretningstjenesten arbejder og

virker, har til formål at beskytte mod femtekolonnevirksomhed og spionage uden at gå videre, end det er nødvendigt herfor. Jeg vil tro, at faren er den, at man måske er tilbøjelig til at gøre den mistænkte kreds for stor, og at man som følge af urigtige eller ufuldstændige oplysninger placerer personer i kartotekerne, uden at der er til-strækkelig grund dertil. Jeg synes, at et udvalg kunne gøre sig bekendt med retningslinjerne for arbejdet og overveje, om de er rigtige, og om de overholdes, og ud-valget kunne så også træffe bestemmelse, hvor der bliver rejst klage over, at efter-retningstjenesten er gået for vidt.

For så vidt er jeg enig med den højt-ærede justitsminister. Derimod tror jeg, at det vil være ganske urigtigt at sammen-sætte dette udvalg af parlamentarikere. Det skal efter min opfattelse netop ikke være et udvalg nedsat af dette folketing eller bestående af dette folketings med-lemmer. Jeg er ganske enig med det ærede medlem hr. Vagn Bro i, at udvalget bør nedsættes på regeringens ansvar og af rege-ringen, og jeg kunne tænke mig at foreslå et udvalg sammensat af 3 dommere, f. eks. en højesteretsdommer, en landsdommer og en by- og herredsdommer. Det forekommer mig, at et sådant udvalg ville være bedre egnet til at løse opgaven end noget andet udvalg, jeg har hørt foreslået.

Til en kontrol efter disse linjer kan vi give vor tilslutning, og en sådan kontrol vil vi gerne være med til at drøfte, men vi kan ikke stemme for det forslag, der er fremsat af det ærede medlem hr. Skræppen-borg-Nielsen.

Else-Merete Ross: Selv om jeg helst så kartotekordningen helt afskaffet, må jeg erkende, at det nok i nogen grad er nød-vendigt at have et organ til at værne mod foretagender eller handlinger, som må anta-ges at være rettet mod rigets selvstændig-hed og den lovlige samfundsorden, men det må også udelukkende være disse kriterier, der lægges til grund for efterretningstjene-stens virksomhed, og ikke andre. Man må bestandig have dette forhold for øje. Hvis man nogen steder på grund af misforståel-ser eller utilstrækkelig instruktion foretager registreringer, uden at dette grundlag findes, må der gribes ind.